

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Dato
11.11.2024

Hørings svar – Riktig vedtak til rett tid

Mental Helse er Norges største bruker- og medlemsorganisasjon innen psykisk helse. Med over 11.000 medlemmer fordelt over hele landet bidrar vi til å skape gode møteplasser og drifter relevante tjenester og prosjekter som bidrar til bedre psykisk helse. Våre 350 brukerrepresentanter bidrar til høy brukermedvirkning i helsetjenestene. Våre lokallag drifter over 150 møteplasser over hele landet.

Vi takker for anledningen til å gi innspill til ekspertgruppens rapport om evaluering av saksbehandlingen i Norsk Pasientskadeerstatning (NPE) og Pasientskadenemnda/Helseklage. Vårt høringssvar vil hovedsakelig omhandle hvordan psykisk helse er behandlet i rapporten, og hvilke tiltak som kan styrke ivaretagelsen av pasienter med psykiske skader.

Vi støtter ekspertgruppens vurderinger og anbefalinger når det gjelder å sikre raskere saksbehandling og øke kvaliteten i sakene som involverer psykiske helseplager. Samtidig ønsker vi å fremheve behovet for ytterligere ressurser til sakkyndigvurderinger innen psykisk helse, raskere behandling av saker som berører psykisk helse, samt bedre kommunikasjon og veiledning til sårbare grupper. Dette vil bidra til et mer rettferdig og tillitsfullt system for alle pasienter, uansett skadetype.

Vi vil påpeke at i dag er det ingen brukerrepresentanter fra psykisk helse og rus i Pasientskadenemnda/Helseklage. Det er kun brukerrepresentasjon fra somatikken. Det kreves kunnskap om feltet fra et brukerperspektiv i klagesaker som omhandler psykisk helse og rus, og det bør derfor sikres fast plass for brukerrepresentasjon fra dette fagområdet. De fleste helseforetakene har som praksis at psykisk helse og rus innehar fast plass ved bordet i brukerutvalg (sammen med kreft), mens andre somatiske organisasjoner (FFO og SAFO) roterer. Slik bør det også være i Pasientskadenemnda/Helseklage.

Psykisk helse som en sentral del av pasientskadebegrepet og rekruttering av kvalifiserte sakkyndige

Rapporten viser en betydelig økning i antall saker relatert til psykisk helse, fra 407 saker i 2019 til 616 saker i 2023 og presiserer at pasientskader kan være både fysiske, psykiske eller økonomiske. Dette er en viktig anerkjennelse av at psykiske skader har like stor betydning som fysiske skader når det kommer til pasienters rett til erstatning. Vi vil understreke viktigheten av at saksbehandlingen i disse sakene ivaretar kompleksiteten i psykiske helseskader, som ofte kan være vanskeligere å dokumentere og vurdere enn fysiske skader. Det er derfor viktig at de sakkyndige som vurderer slike saker har spesialistkompetanse innen psykisk helse. Rapporten berører viktigheten av at sakkyndige påpeker alle faglig relevante forhold, noe som bør være særlig aktuelt i saker som involverer psykisk helse. Vi støtter derfor anbefalingen om at det rekrutteres flere aktive klinikere med erfaring innenfor psykisk helse til å være sakkyndige i NPE.

Side 1 av 2

Besøksadresse
Tollbugata 17,
0152 Oslo

Fakturaadresse
Postboks 1423 Vika
0115 Oslo

Telefon
Sentralbord
+47 352 96 060

E-post
post@mentalhelse.no

Organisasjonsnummer
971 322 926

Saksbehandlingstid og belastning på pasienter med psykiske skader

Lang saksbehandlingstid er en betydelig belastning for pasienter generelt, men det kan være spesielt utfordrende for pasienter med psykiske helseplager. Flere innspill i rapporten beskriver hvordan lang ventetid og manglende kommunikasjon kan være belastende for pasientene. Pasienter med psykiske helseskader kan være ekstra sårbare for usikkerheten og den emosjonelle påkjenningen som en lang saksbehandlingsprosess kan medføre. Vi anbefaler at det settes klare mål for raskere behandling av saker som involverer psykiske helseplager for å redusere belastningen på disse pasientene. Det inkluderer god kommunikasjon og veiledning både før innsending av søknad, samt underveis i saksbehandlingsprosessen. For pasienter med psykiske helseplager er det spesielt viktig med tydelig, empatisk og tilgjengelig kommunikasjon. Vi støtter derfor anbefalingen om bedre veiledning og tydeligere kommunikasjon fra NPE og Helseklage. Dette inkluderer å sørge for at pasienter forstår den medisinske og juridiske dokumentasjonen de mottar, samt at de tilbys tilstrekkelig støtte og veiledning gjennom hele prosessen.

Ivaretagelse av personer med varierende helsekompetanse

Vi vil fremheve viktigheten av at pasienter med varierende språkferdigheter, helsekompetanse og digital kompetanse ivaretas. Dette er relevant for mange pasienter med psykiske helseplager, som kan ha redusert evne til å forstå komplekse dokumenter eller orientere seg i digitale plattformer. Det er nødvendig at det utvikles mer tilgjengelige verktøy og støtteordninger for disse pasientene, slik at de ikke faller utenfor systemet, eller unngår å søke om erstatning.

Med vennlig hilsen

Ole-Marius Minde Johnsen /s/
Landsleder

Linda Berg-Heggelund /s/
Generalsekretær